

Västmanlands Ornitologiska Förening

RINGMÄRKNING 2022

CES och Höstmärkning

Introduktion

Detta var det tredje året vi ringmärker fåglar i föreningens regi. Verksamheten startades upp 2020 och har nu 3 CES-säsonger bakom sig. 2021 hade vi ett tufft år med vattenfyllda nätgator och en regnig vår, men vi genomförde säsongen även om vår entusiasm svalnade lite.

Därför låg fokus under 2022 på att fortsätta att bygga på gemenskapen och hitta tillbaka till lusten igen. Det ska vara roligt att hålla på med ringmärkning.

Niclas Lignell som flyttat till Öland valde inför året att inte längre stå kvar som ansvarig märkare och projektledare och i hans ställe tog Sara Wändell över som ansvarig märkare.

Personal

Vår ambition är att bygga gruppen och tillsammans lära upp oss så att vi på sikt blir självförsörjande på personal. Det man behöver för att ansluta till oss är intresse och tid.

Totalt är vi 20 personer som varit aktiva vid våra märkningar under perioden 2020-2022. När vi startade årets säsong var vi 8 aktiva varav 5-6 hade tillräcklig erfarenhet för att själva ansvara för en märkomgång. Under årets gång har vi utökat gruppen med 4 personer på god väg att bli assistenter och märkare. Räknar vi med alla som deltagit minst en gång under året har 18 personer varit aktiva under 2022.

Vi kategoriserar oss enligt nedan

Märkare - Kan ansvara för märkning och har erfarenhet av att märka

Assistent - Kan ansvara för assistentsysslorna, att sätta upp nät, plocka fågel ur nät och föra protokoll vid märkning.

Övrig - Under upplärning, kan t ex ansvara för enskilda delar av assistentuppgifterna eller helt novis med intresse och tid att delta.

Huvudmärkare - Sara Wändell

Administration - Johan Karlsson

CES

Basen i vår verksamhet är vår CES-märkning. Ett rikstäckande projekt som drivs av Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska riksmuseet. Det är en standardiserad ringmärkning på häckningslokaler. Eftersom vår ringmärkningsplats på Skopan upplevdes tungjobbad på grund av det blöta läget valde vi i år att byta plats och flytta tillbaka till Önstensborg där vi började 2020.

De flesta nätplatser på Önstensborg var intakta sen vi lämnade 2020 och det krävde inte mycket förberedelser för att komma igång.

Som standard ska man märka 12 gånger under perioden maj till augusti och vårt schema delas in i 10-dagarsperioder där vi sedan väljer vilka perioder vi kan ansvara för.

Fångstsiffrorna under CES har varierat under säsongen på mellan 10-20 fåglar per omgång med en rejäl topp när ungfåglarna kom i slutet av juli då vi märkte och kontrollerade 68 fåglar.

På slutet vek våra siffror ganska markant och de fyra sista omgångarna gav tillsammans bara 8 fåglar.

Märkningar och kontroller

En CES-märkning är en form av övervakning av ett område för att få reda på hur fågelpopulationer ökar och minskar, men även för att se hur trogna fåglar är sina lokaler. Genom att märka fåglar och sedan få återfynd ser man om fåglarna kommer tillbaka till samma ställe igen.

Under året märkte vi 149 fåglar. Av dessa var 85 st kläckta i år och resten var på sitt andra år eller äldre.

Antal nymärkningar

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Större hackspett						2		2
Entita			1					1
Blåmes			9		3		1	13
Talgoxe			49		4	1	3	57
Svarthätta			1			2	2	5
Gärdsmyg			1		1	1		3
Nötväcka			1			1		2
Koltrast			9		3	2	3	17
Taltrast			1		1	3	1	6
Grå flugsnappare						2		2
Rödhake			10		9	1	1	21
Järnsparv			1			1		2
Trädpiplärka						3		3
Bofink				1	5	1	2	9
Stenknäck			1			4		5
Grönsiska			1					1
Summa			85	1	26	24	13	149

Antal kontroller

Vi kontrollerade 40 redan ringmärkta fåglar under årets säsong. Alla var adulta fåglar och märkta av oss. Antingen 2020 när vi var på Önstensborg senast eller så var det årets fåglar.

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Talgoxe					1			1
Svarthätta						2	4	6
Gärdsmyg						1		1
Nötväcka						1		1
Trädkrypare							1	1
Koltrast					2	2	11	15
Taltrast						4		4
Grå flugsnappare						1		1
Rödhake					8			8
Järnsparv						2		2
Summa					11	13	16	40

Personal

Totalt har 12 personer deltagit vid minst ett tillfälle under säsongen. 5 av dessa har varit märkare och 7 assistenter och 3 övriga.

Vår verksamhet väcker en del nyfikenhet och vi vill gärna att fler ska få möjlighet att se den. Önstensborg är dock lite otillgänglig och vi vet inte riktigt hur mycket fågel vi får omgång för omgång varför vi valde att vara försiktiga med att bjuda in allmänheten. Vid ett tillfälle kunde vi dock bjuda in och det var en uppskattad kväll med 12 besökare.

Höstmärkning

Tidigare höstar har vi märkt på Skopan och i år ville vi hitta en ny plats för höstmärkningen. Önskemålen från oss var en publik plats eftersom Önstensborg ligger lite otillgängligt till och ett av målen med vår verksamhet är att locka fler intresserade till ringmärkning. Redan under försommaren påbörjades arbetet med att få tillstånd från Västerås Stad och Mälarenergi för att bygga upp en plats lagom nära staden och gärna där det rör sig folk.

Valet föll på Hamre våtmark och Västerås stad och Mälarenergi såg mycket positivt på att vi ringmärker där. Efter genomförd höstsäsong känner vi att vi ökat attraktionen för platsen och vi har haft många nyfikna besökare.

Fågelmässigt var platsen också bra. Vi hade en känsla av att platsen skulle kunna ge fågel, men vi fick mycket mer fågel än vi förväntade oss trots att vi använde förhållandevis få nät.

Vi har generellt inte något emot att ha fler nätplatser, men vårt mål att bygga kontinuitet är viktigare. Vi vill inte bygga upp en verksamhet som vi inte orkar med att driva. Bättre att starta smått och sedan utöka efterhand.

Vi startade med 5 nät på tillsammans 78 meter under säsongen har vi utökat till 7 nät och totalt 99 meter.

Under höstmärkningen är vi inte bundna av standardisering utan kan vara mer flexibla och ändra och lägga till nät vid behov och förändringar under säsongen.

Antal nymärkningar

Under höstmärkningen på Hamre våtmark märktes 733 fåglar varav 567 var ungfåglar.

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Kungsfiskare			1			1		2
Skata			3					3
Sidensvans			3					3
Svartmes			1					1
Entita				1		2		3
Talltita			1					1
Blåmes			158	2	1	23		184
Talgoxe			45	1		13		59
Skäggmes				7				7
Stjärtmes				13				13
Lövsångare			50	1		26		77
Gransångare			51	8		5		64
Sävsångare			26					26
Rörsångare			31		3		1	35
Svarthätta			38	2		10		50
Trädgårdssångare			2			3		5
Ärtsångare			5					5
Törnsångare			10			1		11
Kungsfågel			3					3
Gärdsmyg			21			1		22
Koltrast			15			1		16
Taltrast			1					1
Rödhake			29			2		31
Blåhake			7			1		8
Pilfink				1				1
Järnsparv			7			4		11
Sädesärla			4			1		5
Grönfink			1					1
Gråsiska			9	4		1		14
Grönsiska			11			1		12
Gulsparr			1			1		2
Sävsparv			43	3		11		57
Summa			577	43	4	108	1	733

Antal kontroller

Under höstmärkningen på Hamre våtmark kontrollerades 71 fåglar. Samtliga var märkta av oss tidigare under säsongen.

Art	Ålder	00	10	1+	20	2+	3+	Summa
Blåmes			41	2		3		46
Talgoxe			5			3		8
Lövsångare						1		1
Gransångare			2					2
Sävsångare			3					3
Svarthätta			1			1		2
Gärdsmyg			4	1				5
Rödhake			2					2
Blåhake			1					1
Sävspurv			1					1
Summa			60	3		8		71

De 10 vanligaste fåglarna (märkta och kontrollerade)

Art	Totalt
Blåmes	230
Lövsångare	77
Gransångare	66
Talgoxe	65
Sävspurv	58
Svarthätta	51
Rörsångare	35
Rödhake	31
Sävsångare	29
Gärdsmyg	24

Under hösten fick vi också märka 9 helt nya arter för oss. Blåhake, kungsfiskare, skata, talltita, gråsiska, pilfink, skäggmes och gulsparv.

Totalstatistik

Vi för statistik över åren och vår höstsäsong på Hamre var vår bästa säsong sen starten 2020 med 776 märkta och kontrollerade fåglar.

Totalt har vi nu märkt 1717 fåglar och kontrollerat 192 fåglar. Alla utom en av våra kontrollerade fåglar är egna kontroller. Den främmande kontrollen var en rörsångare märkt på Getterön. Vi har även ett återfynd av en grönsiska i Tyskland märkt av oss på Skopan hösten 2020 och en rörsångare kontrollerad vid Kvismarens fågelstation i augusti 2021 märkt av oss på Skopan 10 dagar tidigare.

Totalt har vi märkt 45 arter de vanligaste av dem ser ni nedan.

	Art	Märkta	Kontrollerade	Märkta och Kontrollerade
1	Blåmes	370	69	439
2	Talgoxe	170	14	184
3	Grönsiska	150	2	152
4	Rödhake	137	21	158
5	Rörsångare	111	5	116
6	Lövsångare	103	3	106
7	Koltrast	86	26	112

Mer om vår verksamhet

Vill du läsa om vår verksamhet så har vi information på VOF:s hemsida där vi skriver om våra märkplatser, våra märkningar och fåglarna vi märker. Vi har också en ringmärkarblogg där vi försöker skriva så ofta vi hinner och kan om vår verksamhet.

<https://vof.birdlife.se/projekt/ringmarkning/>

Vi har också ett instagramkonto där vi lägger upp bilder från vår verksamhet och på fåglarna vi märker,

https://www.instagram.com/vof_ringmarkning/

Vill du vara med?

Det enda som egentligen krävs för att kunna vara med oss är att man har tid och intresse. Det tar en del tid i anspråk, men ju fler vi är desto lättare blir det för oss att fördela arbetsbördan.

Vi välkomnar alla som vill vara med. Kontakta oss om du vill vara med och hjälpa till. Har man erfarenhet av ringmärkning sedan tidigare är man mer än välkommen att hoppa in. Har man ingen erfarenhet fungerar det också. Vår verksamhet handlar mycket om att lära av varandra så har man bara tid och intresse hjälper vi gärna till och lär upp fler.

Sara Wändell - Ansvarig märkare ✉ sara.wandell@hotmail.com

Johan Karlsson - Adminsitration ✉ johan.karlsson.vof@gmail.com